METHODOLOGICAL ASPECTS USED TO REALIZE A DIALECTAL SURVEY IN BÂRGĂU AREA, BISTRIȚA-NĂSĂUD

Maria Cornelia Rus

PhD Student, „Alexandru Ioan Cuza" University of Iași

Abstract: In this article we try to summarize some methodological aspects used as a benchmark in the development of dialect surveys conducted in Bârgău area, Bistrița-Năsăud (17 network points composed of 5 communes and 12 villages), transition area, where specific Transylvanian and Moldavian phenomena coexist, with well-defined archaic features and numerous influences on the language, which places it in the Northeastern Transylvanian language. In conducting the direct dialectal survey, in the field, we applied a questionnaire composed of 186 questions, we interviewed ten speakers from each place, of different ages and social categories, the linguistic material collected being saved electronically for phonetic transcription, a systematization, analysis and interpretation from a phonetic, morphological and lexical point of view.

Keywords: dialectal survey, methodological aspects, survey points, questionnaire, speacking subjects.

I. INTRODUCERE

I.1. INFORMAȚII GENERALE DESPRE ZONA BÂRGĂULUI, JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD[1]

I.1.1. Aşezare

În estul municipiului Bistriţa, reşedinţa judeţului Bistriţa-Năsăud, se întinde de-a lungul rîului Bistriţa ardeleană, valea care este cunoscută cu numele de Valea Bîrgăului. De-a lungul văii şerpuite drumul naţional 17 A, care face legătura, peste Pasul Bîrgăului sau Tihuţa, între Transilvania şi Moldova. De-a lungul văii şi a şoselei este aşezată o salbă de sate, legate între ele pe o distanţă mai mare de 20 km.

I.1.2.Originea numelui

Lingviştii sunt de acord în unanimitate cu faptul că Bistriţa este hidronomic de origine slavă şi semnifică „râul repede". Toponimicul Bîrgăul, după G. Weingand, derivă din germanul „burg". Nu putem fi de acord cu aceasta, deoarece de-a lungul văii nu a existat nici o aşezare întărită. Nu putem fi de acord nici cu explicaţia profesorului Kisch, cum că Bîrgău derivă din italianul „borgo", toponimic existent şi astăzi în Italia. Dăm crezare explicaţiei profesorului Drăgan. Domnia sa considera Bîrgău de origine slavă, însemnînd „înfundătură", „văgăună din care se iese printr-o trecătoare".

I.1.3. Atestare documentară

Prima atestare documentară a Văii Bârgăului este în secolul al XIV –lea, într-un document al Principilor unguri, care și-au cumpărat proprietăți pe Valea Bârgăului. În anul 1506 satele din Valea Bârgăului au fost cumpărate de Petru Rareș. În secolul al XVII-lea,

[1]Informațiile ne-au survenit din registrul *Strategia comunei*, material care se află în arhiva comunei Prundu-Bârgăului.

BDD-A32442 © 2020 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:53:41 UTC)

Valea Bârgăului a intrat sub administația Imperiului Hasburgic. La sfârșitul secolului al XVIII-lea (1780) împăratul Iosif al II-lea a înființat regimentele Grănicerești, în acest fel țăranii au devenit militari și au avut drepturi. După revoluție, în anul 1851 regimentele Grănicerești au fost desființate. În a doua jumătate a secolului al XIX-lea se înființează prima școală primară, iar până în anul 1918 funcționează în limba germană. Astfel, din secolul al XVII-lea până în anul 1918 Valea Bârgăului se afla sub ocupație austro-ungară. După Marea Unire din 1918, începînd cu anul 1940 școala a funcționat în limba română.

Între anii 1940-1944 prin Dictatul de la Viena, Ardealul de Nord, care include și Valea Bârgăului a intrat sub stăpânirea Ungariei Hortyste. Valea Bârgăului a fost eliberată în luna octombrie a anului 1944.

II. IPOTEZELE ȘTIINȚIFICE

II.1. GRAIURILE ARDELENEȘTI

Graiurile transilvănene constituie o unitate dialectală distinctă în cadrul dacoromînei. G. Ivănescu include graiul ardelenesc în categoria dialectelor de tranziție, iar în cadrul acestuia identifică patru graiuri: de nord-est, de centru și de sud, care și-au dezvoltat propriile trăsături. Asupra acestuii grai se resimte influența maghiară care a început în a doua jumătate a secolului al XI-lea și s-a extins până în secolul al XIII-lea. Odată cu cercetarea amănunțită a graiului ardelenesc se remarcă că aceasta are un număr însemnat de particularități lingvistice, iar Transilvania este văzută ca o zonă dialectală diferită de celelalte zone.[2]

Individualitatea particularităților graiului ardelenesc de nord-est este atestată de la analiza textelor din secolul al XVI-lea, iar cercetători precum G. Ivănescu, V. Frățilă, V. Țâra, Viorel Văsieșiu și Luminița Botoșineanu susțin că graiul din Transilvania de nord-est se individualizează suficient de subdialectul maramureșean, crișean, moldovean și de graiurile de centru și sud din Transilvania pentru a putea fi tratat separat, deși acesta prezintă cîteva particularități comune cu aceste subdialecte. Aceste particularități ale graiului ardelenesc de nord-est se pot observa într-o regiune geografică delimitată virtual de celelalte subdialecte ale dacoromânei (la vest de linia formată de orașele Turda, Cluj, Dej, la nord de limita sudică a județului Mureș, la est de creasta Carpaților Orientali și la sud de rîul Mureș).[3]

II.2. TRĂSĂTURI FONETICE, MORFOLOGICE ȘI LEXICALE ALE GRAIULUI ARDELENESC DE NORD-EST

II.2.1 Fonetica

Accentul: Trăsătura prozodică specifică graiului ardelenesc este lungirea vocalelor împreună cu accentul de intensitate și ritmul lent al vorbirii care oferă „impresia de cîntat". Apare tendința de pronunțare a accentului pe silaba inițială în centrul și vestul Transilvaniei: *súspin, grădină*, iar acest fenomen se regăsește și la unele substantive proprii: *Émil, Ștéfan*.

Vocalismul: Un fenomen care apare în toată aria graiurilor ardelenești îl reprezintă labializarea vocalei *á* din diftongul *o̯á*, care se pronunță de fapt *u̯á*, și elidarea elementului semivocalic: *bó̯lă, có̯dă, gró̯pă, apró̯pe, dó̯mnă*.[4]

Consonantismul: În partea de nord-est a Transilvaniei apare palatlizarea bilalabialelor *p, b, m* în diferite stadii cu formele *pʹ bʹ*, respectiv *pĉ, pkʹ, bĝ, bgʹ, mń*: *pĉél̡a, pĉátră, bďîș, albďină, albĝină, u̯opĉíńș, nápĉ, mńeu̯, lumńíná, nimńíc, mńișcám.* Tot în

[2] Valeriu Rusu, Tratat de dialectologie românescsă, Ed. Scrisul românesc, Craiova, 1984, p. 358.
[3] Vasile Frățilă, Probleme de dialectologie română, Ed. ASTRA, Despărțământul Timotei Cipariu, Blaj, 2010, p. 136.
[4]Valeriu Rusu, *Tratat de dialectologie românescsă*, Ed. Scrisul românesc, Craiova, 1984, p. 358.

BDD-A32442 © 2020 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:53:41 UTC)

această zonă se înregistrează palatalizarea labiodentalelor *f* și *v* în formele *ŝ*-*ẑ*: *ŝin, ŝerbínťe, ẑin, ẑiṭắl*. [5]

II.2.2. Morfologia

Verbul: Una dintre primele trăsături ale graiurilor ardelenești este marcată de absența sufixelor flexionare *–ez, -ează, -esc, -ește* la unele verbe de conjugarea I și a IV-a la indicativ conjunctiv prezent prin formele: *lucră/lucru, prăd „prădez", săr „sărez", se ospătă „se ospătează" se învîrte „se învîrtește"*[6].

Verbele de conjugarea a II-a și a III-a cu tema în *–n, -r* apar cu forme iotacizate la indicativ și conjuctiv prezent la persoana I și a III-a singular: *să spúi̯e, spui̯, țîu, să țîi̯e*.[7]

II.2.3. Lexicul

Graiurile ardelenești au o bogăție aparte la nivelul lexicului datorită păstrării unor elemente de origine latină, care au uneori o evoluție semantică particulară și împrumutarea unor elemente din graiurile maghiare și germane.

Prin conviețuirea populației românești cu cea maghiară, influența maghiară s-a manifestat fie prin contact direct, fie pe cale administrativă și culturală: *dărắb(ă)* „bucată" (< magh. *darab*), *gázdă* „ om bogat" (< magh. gazda), *páprică* „ardei iute" (< magh. *paprika*).[8]

Prin conviețuirea populației românești cu cea săsească în Transilvania s-au concretizat împrumuturile din limba germană: *fáin(ă)* „frumos" (<germ. *fein*), *máistăr* „meșter, priceput" (<germ. *Meister)*.[9]

II.3. REPERE ȘTIINȚIFICE DESPRE VALEA BÂRGĂULUI

Particularitățile lingvistice au ca substrat conviețuirea populației localnice cu diferitele etnii ale regimurilor de ocupație. Datorită acestor influențe Valea Bârgăului este considerată o zonă de tranziție, care se încadrează în graiul ardelenesc de nord-est.

În prezent cunoașterea trecutului este nu numai un act patriotic, ci și o necesitate izvorâtă din nevoia de a explica etapele evoluției de până acum și perspectivele dezvoltării viitoare.

Despre așezările omenești de pe Valea Bârgăului, deși locuite încă din orânduirea comunei primitive fără întrerupere, s-a scris puțin pentru că s-a cercetat și mai puțin trecutul lor. Monografii ale Văii Bârgăului ne-au rămas de la Ilarion Bozga și de la Toader Ghițan. Cercetarea lor istorică oprindu-se înainte de 1947, s-a primit nevoia completării monografiilor lor cu noi date și mai ales a aducerii lor la zi. Acest lucru l-au încercat în ultimele decenii profesorii Ioan Cernucan și Viorel Nemeș.

Zona Bârgăuluieste compusă din 5 comune și 12 sate. Dinspre orașul Bistrița spre Bucovina prima comună este Livezile, care este compusă din satele Dorolea și Cușma; comuna Josenii Bârgăului, care este compusă din satele Mijlocenii Bârgăului, Strâmba, Rusu Bârgăului; comuna Prundu Bârgăului cu satul Susenii Bârgăului; comuna Bistrița-Bârgăului cu satul Colibița și comuna Tiha Bârgăului, care este compusă din satele Tureac, Mureșenii Bârgăului, Piatra Fântânele, Ciosa și Iliuța.

Din punct de vedere lingvistic unele dintre localitățile de pe Valea Bârgăului au fost evaluate în diferite atlase lingvistice. Astfel, în *Atlasul Lingvistic Român pe regiuni, Transilvania- NALR* apar ca puncte de anchetă localitățile: Mureșenii Bârgăului, Tiha

[5]Sorin Guia, *Elemente de dialectologie română*, Ed. Vasiliana '98, Iași, 2014, p. 146.
[6]*Ibidem*, p. 151.
[7]Valeriu Rusu, *Tratat de dialectologie românescsă*, Ed. Scrisul românesc, Craiova, 1984, p. 375.
[8]Sorin Guia, *Elemente de dialectologie română*, Ed. Vasiliana '98, Iași, 2014, p. 156.
[9]*Ibidem*, p. 157- 158.

BDD-A32442 © 2020 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:53:41 UTC)

Bârgăului și Rusu Bârgăului. Comuna Prundu Bârgăului apare ca punct de anchetă în *Atlasul Lingvistic Român II*, partea a II-a, vol. I de Emil Petrovici, 1940 și în *Atlasul Lingvistic Român, serie nouă* de Emil Petrovici 1956-1966. Comuna Mureșenii Bârgăului apare ca punct de anchetă în *Atlasul Lingvistic Român I*, partea I, vol. I de Sever Pop, 1938 și în *Atlasul Lingvistic Român I*, partea I, vol. II, 1942 de Sever Pop.

În acest sens, am evaluat **corespondența întrebărilor alese** din *Atlasul Lingvistic Român pe regiuni, Transilvania-NALR* cu cele din *Atlasul lingvistic român* de Sever Pop, partea I, vol. I, 1938; cu *Atlasul lingvistic român* de Sever Pop, partea I, vol. al II-lea, 1942; cu *Atlasul lingvistic român II* de Emil Petrovici, vol. parta a II-lea, 1940; cu *Atlasul lingvistic român, serie nouă* de Emil Petrovici, vol. I 1956, vol. II 1956, vol. III 1961, vol. IV 1965, vol. V 1966. Am constatat că 21 de întrebări din *ALR I*, partea I, vol. I de Sever Pop, 1938 se regăsesc în NALR, cu punct comun de anchetă Mureșenii Bârgăului: *Cum spuneți că-i omul care se uită cu un ochi într-o parte și cu altul în altă parte?, Cum i se spune la asta (ind.)- geană/sprînceeană?, Cum zici că e omul pe care îl doare ceva și zace în pat?, Cum zici că e un om care a pățit ceva la un picior și merge așa (ind.)- șchiop?*; 13 întrebări din *ALR I*, partea I, vol. II, 1942 de Sever Pop se regăsesc în NALR, cu punct comun de anchetă Mureșenii Bârgăului: *Ce-i este nașului cel pe care l-a botezat?, Ce zici că-i fata în ziua nunții?, Ce zic părinții că le este bărbatul cu care s-a măritat fata lor?*; 28 de întrebări din *ALR II*, partea a II-a, vol. I de Emil Petrovici, 1940 cu punct de anchetă Prundu Bârgăului se regăsesc în NALR: *Ce trebuie să deschizi ca să poată intra carul în curte?, Cum se numesc bețișoarele care se aprind cînd le freci de cutie și pe care le cumperi?, Cum le spui la lemnișoarele mărunte pe care le rupi să aprinzi focul cu ele?* și 38 de întrebări din *ALR, serie nouă* de Emil Petrovici, cu punct de anchetă Prundu Bârgăului se regăsesc în NALR: *Cum spui la aceia pe care îi poartă unele femei în urechi?, Dimineața cînd te scoli și ți-e părul zburlit, cu ce te dai prin el ca să-l netezești?*.

Pornind de la această atenție acordată atlaselor lingvistice am remarcat și o corespondență a întrebărilor din aceste atlase pe care le-am studiat în comparație cu NALR. Este vorba despre *ALR, serie nouă* și *ALR II*, partea a II-a, vol. I, care au în comun 3 întrebări: (Indc.) *Fluier; Copilul după ce stă în picioare, cînd are cam un an, începe să...?*, *ALR II*, partea a II-a, vol. I și *ALR I*, partea I, vol. I au în comun 7 întrebări: *Cum îi zici la partea asta care leagă capul de trup?, Cum îi spuneți la acestea (indc.)- ouăle picioarelor?* ; *ALR I*, partea I, vol. I și *ALR, serie nouă* au în comun 3 întrebări: *Cum îi spuneți la asta (indc.)- fir de păr?, Cum îi spuneți la asta (indc.)- piele?, Cum îi spuneți la acesta (indc.)- picior?*; *ALR I*, partea I, vol. II și *ALR, serie nouă* au în comun 2 întrebări: *Ce zici că îți este fratele mamei sau al tatălui?, Cum îi spui unui băiat care are peste 18 ani?* și *ALR I*, partea I, vol. II și *ALR II*, partea a II-a, vol. I au în comun 3 întrebări: *Cum îi ziceți la locul unde sunt îngropați toți morții într-un sat?, Cum îi spui la acela mic pe care îl naște femeia?, Cum îi ziceți femeii care ține copilul în brațe la botez?*. Singura întrebare care este comună tuturor atlaselor românești este întrebarea: *Ce-i este unui bărbat aceea cu care s-a însurat el?*[10]

Analiza comparativă a corespondenței întrebărilor dintre atlasele lingvistice ajută la prezentarea dinamicii limbii.

III. METODOLOGIA CERCETĂRII

În județul Bistrița-Năsăud, pe Valea Bârgăului am realizat o **anchetă dialectală directă**, pe teren, pe care am început să o desfășor din luna septembrie a anului 2019. În cadrul proiectului intenționez intervievarea a zece subiecți vorbitori din fiecare localitate, cinci persoane de sex feminin și cinci persoane de sex masculin, propunîndu-mi un echilibru

[10]Maria Cornelia Rus, *Lucrare de disertație*, Facultatea de Litere, Universitatea *„Alexandru Ioan Cuza”*, Iași, Iulie, 2020, p. 51-52.

BDD-A32442 © 2020 “Petru Maior” University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:53:41 UTC)

pentru a compara diferite variabile sociolingvistice. Subiecții vorbitori care vor oferi informații în cadrul textelor dialectale, vor furniza răspunsuri și la chestionar, deoarece un subiect vorbitor este posesorul unor registre variate de exprimare. Ținînd cont de recomandările din literatură, voi alege subiecți vorbitori care cuprind toate **categoriile de vîrstă**. În cadrul conversațiilor tematice, tema propusă spre discuție a fost aleasă în funcție de vîrsta și ocupația subiectului vorbitor. Subiecții vorbitori vor fi aleși din toate straturile sociale.

Pentru culegerea materialului lingvistic dialectal voi folosi ca **aparat de înregistrare** reportofonul sau telefonul mobil cu funcția de recording voice. Pentru buna desfășurare a anachetei voi folosi metoda înregistrării „spion", iar subiecții vorbitori nu vor ști că au fost înregistrați, decît la finalul anchetei, moment în care li se va menționa și scopul adevărat al anchetei.

În ancheta dialectală desfășurată în zona Bârgăului, județul Bistrița-Năsăud am folosit un **chestionar compus din 186 de întrebări**, dintre care 17 întrebări vizează date asupra informatorilor (întrebări care conturează fișa subiectului vorbitor: nume, vîrstă, studii, ocupație, călătorii etc.): *Ce școală ați urmat și cîte clase ați absolvit?*; *Aveți copii la facultate, cît timp stați în contact cu ei?*; *Ați stat în alte localități/țări timp îndelungat? Cînd și în ce împrejurări?; Cunoașteți alte limbi străine și în ce măsură?;* 14 întrebări surprind date asupra localității și a regiunii anchetate precum nume de munți, dealuri, văi, ape, rîuri din împrejurimile localității anchetate, componența satelor, nume frecvente în satul anchetat etc., informații care prezintă realitatea actuală a zonei: *Îmi puteți da cîteva nume de dealuri, văi, munți de pe raza satului?*; *Acest sat este compus din mai multe zone, părți, îmi puteți spune cîteva nume ale acestora?, Considerați că graiul din zona dumneavoastră se deosebește de graiul din celelalte zone ale țării (Muntenia, Oltenia, Banat, Maramureș, Moldova)? Care sunt aceste diferențe, cum le percepeți dumneavoastră?, Îmi puteți spune cîteva date asupra istoricului localității?;* 130 de întrebări culese din *Atlasul Lingvistic Român pe regiuni, Transilvania-NALR* și 25 de întrebări formulate de către mine pentru răspunsurile de pe hărțile *Atlasului Lingvistic Român, serie nouă* de Emil Petrovici 1956-1966, cu punct de anchetă Prundu Bârgăului: fedeu- *Ce pui pe oală cînd fierbi ceva ca să nu iasă aburul?*; pec, pieș- *Cum îi spuneți la acela care face pîinea?*; șuștăr- *Cum îi spuneți la omul care face sau repară păpucii?* tișlăr- *Cum îi spuneți la omul care face mobilă de lemn?*

În acest sens, compararea rezultatelor din atlasele lingvistice cu rezultatele obținute la începutul secolului al XXI-lea, în urma desfășurării anchetei dialectale în zona Bârgăului permit prezentarea aspectelor limbii în plan diacronic.

Structura chestionarului care va fi aplicat în zona Bârgăului va păstra ordinea întrebărilor din *NALR*. Voi opta să aleg întrebările începînd cu vol. I al atlasului, întrucît această ordine prezenta o dinamică aparte și deși acest chestionar este reprezentat de un număr relativ mare de întrebări, va crea subiecților vorbitori impresia unui joc, a unei ghicitori. Avîndu-se în vedere cercetarea întregului sistem al graiului din zona joncțiunii Munților Bârgăului cu Munții Călimani întrebările alese prezintă problematici de ordin fonetic, morfologic și lexical. Pe parcursul desfășurării procesului de intervievare a subiecților vorbitori, în cadrul chestionarului, voi folosi și alte procedee: întrebări directe (care urmăresc precizarea sensurilor unor cuvinte – cum ar fi o arie de răspîndire a unor cuvinte învechite), gesturi (pentru cuvinte ca *a fluiera*, *a sforăi, mă pieptăn*) și indicații directe (pentru anumite obiecte- *farfurie*, *cană* etc., părți ale corpului- *geană, sprînceană, picior, mână, deget, unghie* etc.). În elaborarea corpusului de texte dialectale voi utiliza etnotexte prin care subiectul vorbitor va dezvolta un anumit subiect impus de către mine referitor la obiceiurile de nuntă, botez, înmormîntare, rețete culinare, activități specifice comunității rurale și sociotextecare acoperă sfera textelor configurate din amintiri ale

BDD-A32442 © 2020 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:53:41 UTC)

subiecților anchetați (*Unde ați făcut armata?, Îmi puteți oferi cîteva date asupra istoricului localității?*) care au o anumită valoare documentară.

Intenționez aplicarea aceluiași chestionar în completarea anchetelor incluzând câte 10 subiecți din fiecare localitate de pe Valea Bârgăului. Până în momentual actual am interveviat 55 de subiecți vorbitori: 10 subiecți vorbitori din Rusu Bârgăului, 9 subiecți vorbitori din Prundu Bârgăului, un subiect vorbitor din Susenii Bârgăului, 9 subiecți vorbitori din Tiha Bârgăului, 10 subiecți vorbitori din Tureac, 7 subiecți vorbitori din Mureșenii Bârgăului și 10 subiecți vorbitori din Bistrița Bârgăului.

De asemenea, pentru aceste **textele dialectale de tip narațiune**, pentru a spori încrederea și pentru a crea o atmosferă prietenoasă voi discuta mai întîi cu subiecții vorbitori despre amintirile lor din tinerețe și obiceiurile lor zilnice, apoi le voi destăinui și eu experiențe proprii, le voi povesti noțiuni private pentru a mă apropia de ei, ulterior voi include întrebări referitoare despre munca cîmpului: *Cum se face fînul?, Cum este la secerat?, Cum se pun cartofii?*, obiceiuri zilnice: *Cum se face săpunul de casă?, Cum se tund oile?* despre tradițiile și obiceiurile zonei: *Care sunt obiceiurile de nuntă?, Din ce este compus portul popular?, Care sunt obiceiurile păstrate de sărbătorile de iarnă?, Cum se taie porcul?*, dar și despre domeniul gastronomic: *Cum se face papricașul? Cum se face zama de șălate?, Cum se face aitura?* etc.

Materialul obţinut din convorbirile tematice are avantajul de a fi mai spontan şi mai autentic (textele dialectale redînd vorbirea într-un registru mult mai aproape de cel familiar), faţă de cel obţinut cu ajutorul chestionarului.

Aspectele sociolingvistice ale cercetării sunt reprezentate de selecția subiecților vorbitori după dimensiunea distratică (cu variabilele clasa socială, studii medii, studii superioare), dimensiunea diagenerațională (cu variabilele vîrstă, sex) și dimensiunea diafazică (conversații tematice). Prin intermediul acestor variabile se va individualiza variația limbajului unui subiect vorbitor în concordanță statutul său sub influența unor factori diferiți.

Din punct de vedere al orgănizării și desfășurării anchetei dialectale

Prin prisma experienței actuale de anchetator incluzînd până în momentual actual 55 de subiecți vorbitori din 7 localități ale Văii Bârgăului propun includerea în studiu a câte 10 subiecți vorbitori din fiecare localitate.În actualitate, desfășurarea unei anchete dialectale supune anchetatorul unor încercări de tipul timp, progresul tehnnologiei etc.

În ceea ce privește timpul, oamenii sunt foarte ocupați, lucrează în fabrici, iar după program își termină munca câmpului și lucrul gospodăresc. Tinerii nu mai au timp disponibil, deoarece își programează și organizează fiecare acțiune, avînd în vedere posibilitățile actuale de recreere. După programul de la muncă care de multe ori depășește 8 ore/zi, dau importanță decît întîlnirilor cu prietenii, excursiilor, vacanțelor și activităților pe rețelele de socializare. Datorită dezvoltării socio-economice ale regiunii, activitățile tinerilor se aseamănă cu cele ale tinerilor de la oraș, fiind din ce în ce mai străini de obiceiuri și de activitățile tradiționale.

Dezvoltarea rețelelor de socializare și ale intrumentelor mass-media online, indiferent de vîrsta informatorilor, apare teama de a nu fi popularizați pe internet, fie din dorința de a-și proteja identitatea și intimitatea vieții personale, fie din teama de a nu fi judecați de comunitate, datorită faptului că nu sunt la curent cu tradițiile satului, neștiind să răspundă la unele întrebări.

Progresele tehnologice facilitează viața cotidiană și au condus la îmbunătățirea confortului și a calității vieții oamenilor. Aceștia dispun de diferite utilaje agricole pe care le utilizează în viața de zi cu zi, ca înlocuitor al animalelor, metodelor și uneltelor tradiționale (coasă, plug, căruța cu cai etc.)

IV. CONCLUZII

BDD-A32442 © 2020 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:53:41 UTC)

În actualitate, desfășurarea unei anchete dialectale supune anchetatorul unor încercări de tipul timp, progresul tehnnologiei etc. În ceea ce privește timpul, oamenii sunt foarte ocupați, lucrează în fabrici, iar după program își termina munca câmpului și lucrul gospodăresc. Tinerii nu mai au timp disponibil, deoarece își programează și organizează fiecare acțiune, avînd în vedere posibilitățile actuale de recreere. După programul de la muncă care de multe ori depășește 8 ore/zi, dau importanță decît întîlnirilor cu prietenii, excursiilor, vacanțelor și activităților pe rețelele de socializare. Datorită dezvoltării socio-economice ale regiunii, activitățile tinerilor se aseamănă cu cele ale tinerilor de la oraș, fiind din ce în ce mai străini de obiceiuri și de activitățile tradiționale.

Progresele tehnologice m-au ajutat ca anchetator în înregistrarea, stocarea și prelucrarea informațiilor culese, însă facilitînd viața cotidiană au condus la îmbunătățirea confortului și calității vieții oamenilor. Aceștia dispun de diferite utilaje agricole pe care le utilizează în viața de zi cu zi, ca înlocuitor al animalelor, metodelor și uneltelor tradiționale (coasă, plug, căruța cu cai etc.)

BIBLIOGRAPHY

Caragiu Marioţeanu, Matilda, *Compendiu de dialectologie română (nord – şi sud – dunăreană)*, Editura ştiinţifică şi enciclopedică, Bucureşti, 1975

Caragiu Marioţeanu, Matilda, Giosu, Ştefan, Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana, Todoran Romulus, *Dialectologie română*, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1977

Coşeriu, Eugen, *Lingvistică din perspectivă spaţială şi antropologică*, Editura Ştiinţa, Chişinău, 1994

Coteanu, Ion, *Elemente de dialectologie a limbii române*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1961

Dumistrăcel, Stelian, Hreapcă, Doina, Bîrleanu, Ion-Horia, *Ancheta dialectală ca formă de comunicare*, Editura Academiei Române, Iaşi, 1997

Frăţilă, Vasile, *Probleme de dialectologie română*, Editura Astra, Blaj, 2010

Guia, Sorin, *Dialectologie română. Studii şi corpus de texte*, Editura Vasiliana' 98, Iași, 2014

Guia, Sorin, *Elemente de dialectologie română*, Editura Vasiliana' 98, Iași, 2014

Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana, *Probleme de dialectologie română*, Centrul de multiplicare al Universităţii din Bucureşti, 1973

Rusu, Valeriu, *Introducere în studiul graiurilor româneşti*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1977

Rusu, Valeriu (coord.), *Tratat de dialectologie românească*, Editura Scrisul românesc, Craiova, 1984

Turculeţ, Adrian, *Dialectologie română*, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, 2002

BDD-A32442 © 2020 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:53:41 UTC)